

Posudek oponentky bakalářské práce

Elmira Mustafina: Dobrovolná bezdětnost v patriarchálním Rusku

Praha 2023: FHS UK, 42 s.

Práce studentky Elmiry Mustafiny s titulem *Dobrovolná bezdětnost v patriarchálním Rusku* je přehledovou statí z oblasti studií věnovaných problémům dobrovolné bezdětnosti v prostředí Ruské federace.

Na začátku bych chtěla podotknout, že oceňuji autorčinou snahu o syntézu důležitého společenského problému i navzdory současné politické situaci, a také s ohledem na obtížnost práce se zdroji. Autorka si zvolila zajímavé a důležité téma, nicméně práce obsahuje několik problematických prvků.

Jak jsem už naznačovala, práce je přehledovou statí, to ale bohužel ale z textu práce není jasné. V úvodu práce jsou cíle popsány stylem a jazykem odpovídajícím textu založeném na vlastním empirickém výzkumu (str. 1). V úvodu práce autorka také nepřidává žádné odkazy na literaturu a zdroje, dokonce i u tvrzení jako „celosvětový trend poklesu porodnosti“ (str. 1). Opravdu je tomu tak? Existuje země mimo tak zvaný starý Západ, kde porodnost neklesá. Pro tak tvrdá tvrzení je potřeba uvést odkaz, a také možná vysvětlení.

V kapitole věnované kontextu ruské společnosti se nacházejí dlouhé odstavce bez odkazů, ale s tvrzeními a popisem jevů, procesů a struktury současné ruské společnosti. Důvěřuji autorce, že problémy země zná a že jim rozumí. Nicméně nepřidat odkazy u kvalifikační bakalářské práce působí nejen jako nedbalost, ale také neznalost základních pravidel akademické práce. Dokonce nejsou odkazy u odstavců, kde autorka cituje statistická data na podporu svých tvrzení.

Kritéria výběrů studií zařazených do statě nejsou jasná. Autorka jim věnuje půl stránky textu a uvádí, že vyhledávala zdroje podle klíčových slov a následně podle jazyka, přičemž naznačuje, že primárně má obavy, pokud se jedná o zdroje v ruštině. Je velmi na škodu, že práce neobsahuje kritickou reflexi výběru článků. A také nějaké další informace tykající se zdrojů v ruštině – jsou relevantní, jestli ne, proč? Navíc nevíme, jestli se jedná o kvantitativní nebo kvalitativní studie. Jsou to všechny články na toto téma nebo podle čeho je autorka do statě zařídila? Uvedené články nemají bibliografický odkaz, během čtení se nedozvíme, kde byly otištěné. Zároveň autorka uvádí, že využila nakonec i zdroje v ruštině, ale všechny články v textu mají anglické tituly.

V další části práce se autorka rozhodla strukturovat zjištění z rozpracovaných studií do 4 kategorií: jak, kdo a kde, veřejné mínění a proč. Autorka v textu neuvádí, o které přesně

studie a výzkumy se jedná, neodkazuje přímo, což mi nepřijde úplně vhodné jak pro žánr přehledové statě, tak i pro jasnou a čitelnou strukturu textu.

V práci chybí velmi často formulace, že se jedná o zjištění z už provedených výzkumů, které také mají svá omezení. Závěry, které autorka uvádí jako absolutní, takovými ve výsledku nejsou.

Na závěr bych chtěla ještě podotknout, že kromě odkazování má práce také špatně udělanou bibliografii.

I s ohledem na výše zmíněny nedostatky práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení dobře.

Praha, 1. září 2023

Ludmila Maria Wladyniak, M.A., Ph.D.